

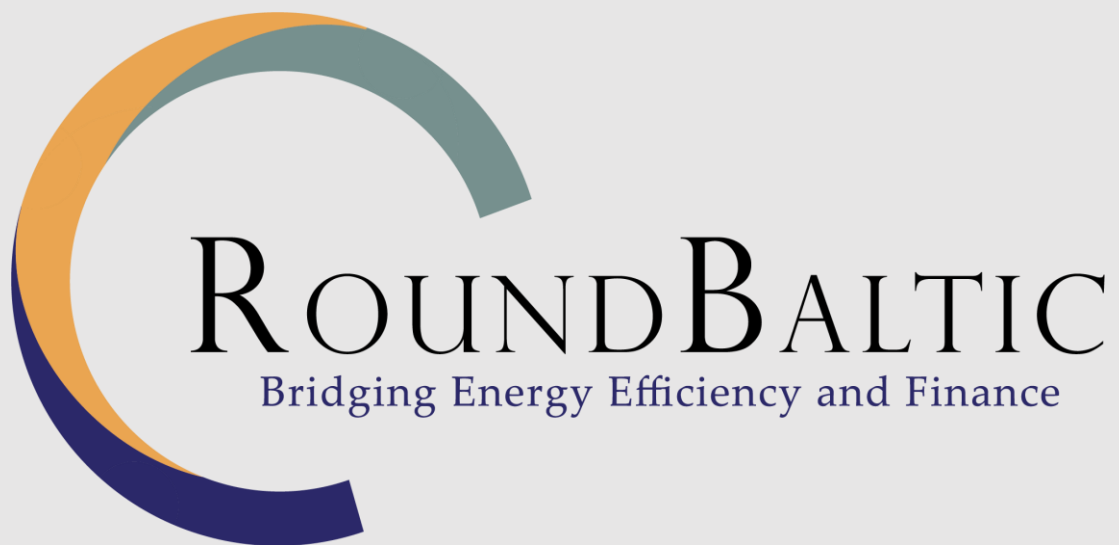
Mechanizmy finansowania poprawy efektywności energetycznej

Adrianna Jarzębska

Dolnośląska Agencja
Energii i Środowiska

Projekt RoundBaltic

Celem projektu jest stworzenie efektywnych mechanizmów finansowych oraz zwiększenie dostępu do finansowania na rzecz poprawy efektywności energetycznej, transformacji energetycznej oraz OZE. RoundBaltic ma za zadanie zapewnienie ram oraz wzrostu tempa finansowania poprawy efektywności energetycznej, w tym m.in.:

- poszerzenie dialogu i umożliwienie działania wokół filarów finansowych UE,
- łączenie inicjatyw w zakresie: „Inteligentne finanse na rzecz inteligentnych budynków”,
- stworzenie mechanizmów pozwalających na efektywne wykorzystanie funduszy publicznych,
- pomoc w zakresie agregacji środków i rozwoju projektów.

Istniejące mechanizmy finansowania poprawy efektywności energetycznej

Przeprowadzona **diagnoza regionalna** oraz **Pierwszy Okrągły Stół województwa dolnośląskiego** wykazały istnienie następujących mechanizmów finansowania poprawy efektywności energetycznej:

- Fundusz Termomodernizacji i Remontów – Bank Gospodarstwa Krajowego,
- Program „Czyste Powietrze” – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Oferta banku BNP Paribas,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego,
- Pożyczka na produkcję i dystrybucję energii ze źródeł odnawialnych,
- Pożyczka na efektywność energetyczną,
- Partnerstwo publiczno-prywatne,
- ESCO,
- Program ELENA.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego

Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska na lata 2021-2027 uwzględniają m.in.:

– **Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych:**

Zakres: kompleksowa modernizacja energetyczna budynków, budowa budynków demonstracyjnych w zakresie budynków demonstracyjnych należących do JST, modernizacja oświetlenia ulicznego, zwiększenie efektywności energetycznej w MŚP.

Wymogi: minimalny próg oszczędności energii na poziomie nie niższym niż 30% (z wyjątkiem obiektów zabytkowych) potwierdzony wymaganym audytem energetycznym.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego

Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska na lata 2021-2027 uwzględniają m.in.:

– **Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001:**

Zakres: budowa i rozbudowa OZE w zakresie wytwarzania energii elektrycznej i/lub ciepłej, w tym z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE, ze szczególnym uwzględnieniem rozproszonej energetyki prosumenckiej wraz z przyłączeniem źródeł OZE do sieci energetycznych lub ciepłowniczych, budowa, rozbudowa lub przebudowa sieci wewnątrz klastrów energii, spółdzielni energetycznych, wspólnot mieszkaniowych oraz społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego

W zakresie **wytwarzania energii elektrycznej** dofinansowywane będą źródła OZE o mocy:

- do 0,5 MWe dla promieniowania słonecznego,
- do 0,5 MWe dla biogazu.

W zakresie **wytwarzania energii cieplnej** dofinansowywane będą źródła OZE o mocy:

- do 0,5 MWt dla promieniowania słonecznego,
- do 5 MWe dla biomasy,
- do 0,5 MWe dla biogazu
- do 2 MWt dla geotermii i aerotermii/energii otoczenia (w tym pompy ciepła).

Pożyczka na produkcję i dystrybucję energii ze źródeł odnawialnych

Inwestycje mające na celu **produkcję energii elektrycznej lub ciepłej** (wraz z podłączeniem tych źródeł do sieci dystrybucyjnej/przesyłowej), a polegające na **budowie lub przebudowie/modernizacji infrastruktury** (zwiększenie wartości użytkowej instalacji), w tym **zakup urządzeń**.

Kwota pożyczki:	od 100 tys. do 10 mln zł
Beneficjenci:	JST, przedsiębiorstwa energetyczne, klastry energii, MŚP, SM/wspólnoty mieszkaniowe/TBS-y, grupy producentów rolnych, jednostki naukowe i uczelnie, kościoły i związki wyznaniowe, Lasy Państwowe, PGW Wody Polskie, przedsiębiorstwa społeczne i organizacje pozarządowe
Oprocentowanie:	od 0,5% w skali roku
Okres spłaty:	do 15 lat
Karencja w spłacie:	do 12 miesięcy
Instytucja pośrednicząca:	TISE S.A.

Pożyczka na efektywność energetyczną

Celem instrumentu finansowego jest wspieranie przedsięwzięć w zakresie głębokiej modernizacji energetycznej obiektów w tym:

- Ulepszenie, w wyniku którego następuje zmniejszenie zapotrzebowania na energię końcową dostarczaną do budynku na potrzeby ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej,
- Wykonanie przyłącza technicznego do scentralizowanego źródła ciepła, w związku z likwidacją lokalnego źródła ciepła,
- Wymiana lub modernizacja źródła energii w celu zmniejszenia strat ciepła oraz zmniejszenie zużycia energii elektrycznej,
- Modernizacja systemu wentylacji lub klimatyzacji skutkująca zmniejszenie strat ciepła,
- Wymiana oświetlenia oraz innych urządzeń elektrycznych stanowiących wyposażenie budynku,

A także zastosowanie technologii efektywnych energetycznie w przedsiębiorstwie.

Pożyczka na efektywność energetyczną

Kwota pożyczki:	od 200 tys. do 3 mln zł
Beneficjenci:	MŚP, grupy producentów rolnych, przedsiębiorstwa, w których większość udziałów lub akcji należy do JST
Oprocentowanie:	od 0,5% w skali roku
Okres spłaty:	do 15 lat
Karencja w spłacie:	do 6 miesięcy
Instytucja pośrednicząca:	TISE S.A., FRW, WARR S.A.

Partnerstwo Publiczno-Prywatne

Partnerstwo Publiczno-Prywatne (PPP) jest to sposób realizacji zadań publicznych, oparty na wieloletniej umowie określającej podział zadań i ryzyk pomiędzy podmiotem publicznym a partnerem prywatnym.

Celem PPP jest świadczenie określonej usługi publicznej przez partnera prywatnego w oparciu o infrastrukturę publiczną, za wynagrodzeniem.

Korzyści	Bariery
Prawo własności infrastruktury pozostaje po stronie publicznej	Kosztowne przygotowanie projektu i skomplikowany oraz pracochłonny proces implementacji modelu PPP
Redukcja zaangażowania kapitałowego strony publicznej	Czas przygotowania projektu od jego rozpoczęcia do zakończenia
Możliwość skorzystania z wiedzy i doświadczenia partnera prywatnego	Odbiegające znacznie od rynkowych koszty finansowe spowodowane relatywnie wysokim kosztem kapitału inwestora prywatnego
Jeden podmiot odpowiedzialny za realizację całości przedsięwzięcia	Trudno akceptowalne okresy zwrotu inwestycji

Partnerstwo Publiczno-Prywatne

Modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej w Płocku

Okres trwania umowy: od 2015 do 2033 roku

Źródło finansowania:

- Partner Prywatny pokrył 100% nakładów inwestycyjnych koniecznych do zrealizowania przedsięwzięcia,
- Partner Prywatny jest odpowiedzialny za osiągnięcie zagwarantowanych w umowie oszczędności energii cieplnej i elektrycznej,
- Podmiot Publiczny dokonuje na rzecz Partnera Prywatnego płatności za etap robót i etap zarządzania, które są odpowiednio pomniejszane w przypadku nieosiągnięcia gwarantowanych w umowie PPP oszczędności – suma zagwarantowanych oszczędności pozwala Podmiotowi Publicznemu na całkowitą spłatę wartości umowy Partnerowi Prywatnemu do 2033 roku,
- Podmiot Publiczny nie dokonuje żadnych innych płatności na rzecz Partnera Prywatnego – realizacja przedsięwzięcia finansowana jest przez partnera prywatnego.

Podmioty ESCO

ESCO to model działania, w którym firmy specjalizujące się w rozwiązaniach służących poprawie efektywności energetycznej oferują wdrożenie różnych przedsięwzięć, obniżających zapotrzebowanie na energię, bez konieczności angażowania środków finansowych klientów.

Firmy ESCO oferują dwa główne rodzaje umów na usługi energetyczne:

- ESPC (Energy Saving Performance Contracting),
- EPC (Energy Performance Contracting).

Korzyści	Bariery
Brak konieczności angażowania własnych środków finansowych	Mało rozpoznawalny i wolno rozwijający się rynek ESCO w Polsce
Wynagrodzenie firmy ESCO jest ściśle powiązane z realnie uzyskanymi oszczędnościami	Brak uregulowania wpływu umowy EPC na dług publiczny
Brak ryzyka technicznego i ekonomicznego, gdyż całość ryzyka związana z kwestiami technicznymi oraz inwestycyjnymi ponoszona jest przez firmę działającą w formule ESCO	Długi horyzont czasowy zwrotu inwestycji

Program ELENA

Wyróżnia się typy programu:

- **ELENA I** – przeznaczona dla Wspólnot Mieszkaniowych, które chcą poprawić efektywność energetyczną wielorodzinnych budynków mieszkalnych,
- **ELENA II** – przeznaczona dla firm spełniających kryteria MŚP lub MIDCAP wg definicji Unijnej (1,2), które chcą poprawić efektywność energetyczną budynków komercyjnych.

Dofinansowanie **90% kosztów** wykonania audytu energetycznego oraz dokumentacji projektowej.

Istnieje możliwość refundacji kosztów audytów remontowych i projektów pod przedsięwzięcia remontowe proporcjonalnie do udziału kosztów termomodernizacji w kosztach remontu.